

L'ombra de l'eunuc

Jaume Cabré

L'ombra de l'eunuc

I va passar la tarda a la Biblioteca de Catalunya barallant-se amb els conceptes d'infraestructura i superestructura que el profe d'història deia que eren caducats, cosa de marxistes, i el materialisme històric és un engany del leninisme (i tothom buscant al diccionari leninisme, històric i materialisme, com quan de marrecs hi buscàvem puta o collons i no ho trobàvem perquè en aquelles èpoques fèiem servir el Vox), però que el de filosofia deia que naturalment que estan vigents i ens ajudava a distingir entre el plantejament de Marx i el de Weber i gairebé et veies forçat a haver de triar una de les dues opcions, perquè estàvem vivint uns anys en què el matís estava prohibit i el dubte era castigat i qui no està amb mi està contra mi i que lluny que quedava el Nou Testament i el costum de citar-lo, tot i que encara en aquell temps, anava a missa els diumenges i ho guardava com un secret petitburgès que només coneixia el Bolós.

Vaig sopar al mateix Aribau, com si tingués molta pressa a guanyar-me una úlcera d'estómac i després vaig passejar el meu nerviosisme pel passeig de Gràcia i pensava que, malgrat la por, Barcelona era una ciutat bonica, amb aquells fanals que Feixes no tenia, amb tanta gent, una mica silenciosa, sí, però gent, i els urbans amb salacot que em recordaven Stanley, i poder badar davant les cartelleres del Publi o del Savoy i pensar que demà li diré al Bolós vejam si la venim a veure. I si hagués estat una fera salvatge hauria olorat la por, perquè Barcelona estava mig arrupida sota una llençol de desconfiança i de basarda ja que, des de feia unes quantes setmanes, els estudiants havíem envaït els carrers i tot l'Eixample, de dia, estava virtualment ocupat per les tanquetes dels grisos, els cavalls dels grisos, l'odi dels grisos, i els carrers eren un camp de batalla, i de nit, pitjor, perquè et podien sortir quatre secretes d'una claveguera a demanar-te la documentació, què fas, on vas, d'on vénis, o si Marx o Weber.

I es van fer les dotze i en Miquel va anar, obedient a les indicacions, cap al passatge Domingo. Sí: al bell mig del passatge solitari hi havia una vespa atrotinadíssima. Provà la clau que li havia donat la Berta i va funcionar, i jo cada cop més admirat de la capacitat de la Berta i l'estimava més. I jo era un comando del maquis i ella era la meva amant emboscada. Llàstima que no em veuria actuar. O potser millor.

Miquel Che Gensana conduí la moto fins al carrer de València. Seguint meticulosament les instruccions, tombà cap al carrer d'Urgell i féu una primera passada per davant la parada de l'autobús per tal d'advertir el desconegut company que tot estava en ordre. A la segona passada, alentí la marxa. Una ombra saltà al seient del darrere i s'agafà a la seva cintura. Sentí la veu de la Berta, amor meu, que li xiuxiuejava que en Dani no ha pogut venir; quaranta de febre, pobre paio; però ho farem igual. I si el cor ja li anava despendolat pel pànic d'haver de fer el valent, ara li feia plas, pof, pum, perquè era la Berta qui li havia escalfat l'orella amb el seu alè, i se li havia agafat fort a la cintura i què més podia demanar als déus. I la Berta, com si se n'adonés, reclinà deliciosament, delicadament, el cap a l'esquena del Che Gensana que conduïa en estat d'embriaguesa cordial pel carrer de Mallorca, i en arribar al passeig de Gràcia ella va dir després farem una cervesa al Drugstore i ell va fer que sí amb el cap i ja volia que fos després. Tombà per Pau Claris avall i, com que no hi havia circulació, de seguida es van plantar davant la commissaria de Via Laietana. Per fer-ho més emocionant, el sistema automàtic del servei de semàfors i senyals de trànsit de l'Ajuntament de la ciutat de Barcelona va decidir que en aquell moment el semàfor de davant de la commissaria havia d'estar en vermell, i ells es van aturar a vint passes del guripa de guàrdia que, metralladora en

mà, els observà amb desconfiança. Mentre en Miquel es pensava que es moriria allà mateix, va sentir la riulla apagada de la Berta que xiuxiuejava mira que és tenir mala llet, això, i ell va pensar dues coses: primer, que fent el maquis, la Berta era malparlada; i segona, que era humiliant, però aquella dona no tenia mai por. I ella se li va acostar dalt de la moto i el va abraçar per darrere, com si fossin una parella d'enamorats, i en aquell moment, el policia de la metralladora se'n va mig desentendre. I en Miquel ara sí que es moria definitivament, però de l'abraçada. Verd. Que està verd, cony, Miquel!

A l'alçada de la catedral ja enyorava l'abraçada. Però ella estava per la guerra, com si a més de no tenir por, no tingués cor i li deia que haurem d'anar cadascú pel seu compte. I ell, oh, no, per què? I ella, perquè estem sols i ens hem d'afanyar; és més perillós, però tant se val.

Van arribar a la silenciosa plaça de Sant Jaume fent un terrabastall monumental amb la moto. Van traspasar-la fins al carrer de Ferran. Aparca aquí mateix, va dir en arribar a Avinyó. Quan es va restablir el silenci, al Miquel li va semblar que de darrere un fanal apareixia un autocar de la bòfia i la Berta també li va semblar el mateix perquè va dir em sembla que hauríem hagut de deixar la moto més lluny. I en Miquel va gemegar i ara què?, i ella va riure i li pegà un cop a l'esquena mentre li passava una bossa i deia és broma, cony, que de nit la bòfia dorm.

Es van dividir la feina: ella aniria cap a la banda de l'antic Palau de la Generalitat i ell cap a l'edifici de l'Ajuntament. Com que no tenien cobertura, es tractava de fer-ho bé però de pressa. Sense nervis però sense entretenir-se. I ell va pensar suïcida, idiota, qui t'ha obligat a... Però la Berta feia el darrer advertiment amb el dit alçat, si sents qualsevol soroll, arrenca a córrer i oblida't de la moto. Potser aquesta era la instrucció que havia entès més bé. D'aquí a cinc minuts, aquí. I es va difuminar per algun carreró fosc, silenciosament. En Miquel contemplà el seu pot d'esprai perplex. Minut i mig i ni m'havia bellugat. Pensà en la Berta, l'admirà encara més i reaccionà; arrencà a caminar de pressa, de pressa, fins que topà amb la paret lateral de l'edifici de l'Ajuntament. Mirà a banda i banda. Els municipis devien ser només a la porta de la façana principal. Fan rondes? Tenen espies enganxats a les parets? Ell què sabia, kamikaze pur. Dos minuts i mig i el temps se m'acabava i jo incapaç de reaccionar. S'imaginà la Berta escrivint amb la seva lletra perfecta, la llengua a fora, noia aplicada, com qui fa els deures a casa. Sacsejà el cap per desempallegar-se d'aquella imatge. Tres minuts i el més calent era a l'aigüera. Féu un esforç per recordar la primera frase, la que es referia a l'exigència d'amnistia. Obrí la tapa de l'esprai que li caigué a terra fent cloc-cloc-cloc amb aquella alegria, i ell es volia fondre perquè deu mil policies baixaven amb paracaigudes disparant les seves metralladores; no, ningú. Recollí la tapa i quan començà a embrutar el mur centenari amb pintura de llibertat, li van retornar les energies. Ara sí que era un heroi. Primer, la t i després l'apòstrof. Amb lentitud però amb bona lletra. Acabà de seguida. Mirà el rellotge, ostres, la Berta deu fer hores que és a la moto. Una campana propera l'acusà al mateix temps que anunciava que era la una i ell fugí, sense agrair-li la informació, cap a la moto, cap a la Berta. En una paret de l'edifici de l'Ajuntament franquista de Barcelona constava per a tothom, fins que l'autoritat pertinent decidís esborrar-lo, un T'ESTIMO sorgit de les pregoneses del meu cor espantat. Va ser una íntima i inútil declaració clandestina d'amor.